

Kapsay?c? Liderlik Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Kapsay?c? Liderlik Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=24291>

Özet

Kapsayıcı Liderlik Ölçeği, **kapsayıcı liderlik** davranışları ölçmek amacıyla kullanılan psikometrik bir araçtır. Türkçe uyarlamasıdır. Lütfi Sürücü ve Ayşe Maslakçı (2021) tarafından gerçekleştirilen bu çalışmada, ölçeğin Türkiye kültürüne özgü bağlamda geçerlik ve güvenilirlik standartlarını karşılayıp karşılamadığını belirlemek üzere yürütülmüştür.

Uyarlama çalışması, ölçeğin yapı geçerliliğini ve iç tutarlılığını incelemiştir. Elde edilen istatistiksel bulgular, ölçeğin Türkçe konuşan popülasyonlarda yöneticilerin **açık**, hazır olma ve ulaşılabilirlik gibi temel kapsayıcı liderlik boyutlarını güvenilir ve geçerli bir şekilde ölçebildiğini göstermektedir. Ölçek, örgütsel davranış araştırmaları için önemli bir araç niteliindedir.

Anahtar Kelimeler

Kapsayıcı Liderlik, Liderlik, Psikometrik Ölçek, Uyarlama, Güvenirlik, Geçerlik, Örgütsel Davranış.

Yazarlar

Lütfi Sürücü, Ayşe Maslakçı.

Amaç

Kapsayıcı Liderlik Ölçeği'nin temel amacı, yöneticilerin çalışanlara yönelik sergilediği **kapsayıcı liderlik** davranışlarının düzeyini ölçmektir. Bu davranışlar, çalışanların farklılıklarının takdir edilmesi, karar alma süreçlerine dahil edilmesi ve liderin erişilebilir olması gibi kritik unsurları içerir.

Ölçeğin Sürücü ve Maslakçı (2021) tarafından Türkçeye uyarlanması özel amaç ise, uluslararası alanda kabul görmüş olan bu yapının Türkiye bağlamında kültürel ve dilsel olarak uygun, aynı zamanda yüksek geçerlik ve güvenilirlik standartlarına sahip bir şekilde kullanılabilmesini sağlamaktır. Bu sayede, Türkiye'deki örgütsel yönetim ve liderlik araştırmalarına bilimsel bir katkı sunulması hedeflenmiştir.

Yapı

Ölçek, çağdaş yönetim literatüründe merkezi bir rol oynayan **kapsayıcı liderlik** (Inclusive Leadership) yapısının ölçmektedir. Bu yapı, liderin çalışanları takımın değerli bir parçası olarak görmesini, onların fikirlerini dinlemesini ve sorun çözme süreçlerine katılmaya teşvik etmesini kapsar.

Kapsayıcı liderlik yapısı, uyarılma çalışmasında test edilen ve güvenilirlik analizlerinde de belirginleşen üç temel alt boyutta incelenmektedir. Bu boyutlar şunlardır: **Açıklık** (yeni fikirlere, tartışmalara ve geri bildirimlere açık olma), **Hazır Olma** (ortaya çıkan sorunları çözmeye ve profesyonel destek sağlamaya istekli olma) ve **Ulaşılabilirlik** (çalışanlar tarafından kolayca erişilebilir ve dayanabilir olma).

Geçerlik

Ölçeğin Türkçeye uyarlanması sürecinde, ölçüm aracının ölçmeyi amaçladığı davranış veya niteliği gerçekten ölçüp ölçmediği ile ilgili olan **geçerlik** (Validity) çalışmaları detaylıca gerçekleştirilmiştir. Geçerlilik, bir ölçüm aracının işlevini ne kadar doğru yerine getirdiğinin bir ölçüsüdür (Anastasi ve Urbina, 1997; Sürücü ve Maslakçı, 2020).

Kapsayıcı Liderlik Ölçeği'nin geçerliliğini tespit etmek amacıyla iki temel geçerlilik türü test edilmiştir. Bunlar, çeviri kalitesini ve kültürel uygunluğu kontrol eden **Dilsel Geçerlilik** ve ölçeğin teorik olarak varsayılan faktör yapısını doğrulayan **Yapı Geçerliliği** testleridir. Yapılan analizler, ölçeğin Türkçe formunun sağlam bir yapı geçerliliğine sahip olduğunu göstermiştir.

Güvenirlik

Güvenirlik (Reliability) analizleri, kullanılan ölçüm aracının kararlılığı ve farklı zamanlarda uygulandığında benzer sonuçlar verme yeteneğini ifade eder (Sürücü ve Maslakçı, 2020). Kapsayıcı Liderlik Ölçeği'nin güvenilirliğini belirlemek için iç tutarlılık katsayıları hesaplanmıştır.

Ölçeğin geneli için hesaplanan **Cronbach Alfa** iç tutarlılık katsayısı 0.911 olarak bulunmuştur. Alt boyutlar için elde edilen Cronbach Alfa değerleri ise şöyledir:

Açıklık alt boyutu: 0.813

Hazır Olma alt boyutu: 0.865

Ulaşılabilirlik alt boyutu: 0.828

Ayrıca, **Bileşik Güvenilirlik** (Composite Reliability) değerleri de hesaplanmıştır. Ölçeğin geneli için bu değer 0.922 iken, alt boyutlarda sırasıyla 0.809 (Açıklık), 0.864 (Hazır Olma) ve 0.828 (Ulaşılabilirlik) olarak belirlenmiştir. Bu değerlerin tamamı, literatürde yaygın olarak kabul edilen 0.7 eğerinin üzerinde olup (Hair et al., 2014), ölçeğin yüksek düzeyde güvenirlik sunduğunu kanıtlamaktadır.

Faktör Analizi

Uyarılma çalışmasında, Kapsayıcı Liderlik Ölçeği'nin teorik yapısını Türkçe formunda da

sürdürüldüğünü göstermek amacıyla yapılmış geçerliliği testleri kapsamında faktör analizi teknikleri kullanılmıştır. Bu analizler, ölçeğin kapsayıcı liderlik yapısını Açıklık, Hazır Olma ve Ulaşılabilirlik olmak üzere üç temel faktör altında toplandı ve doğrulamıştır.

Bu üç faktörlü yapı, yöneticilerin çalışanlarla etkileşimdeki temel kapsayıcı davranışları temsil etmektedir. Faktör analizinden elde edilen sonuçlar, ölçeğin kültürel adaptasyonunun başarılı olduğunu ve Türkçe formunun orijinal ölçekle aynı yapısal özellikleri koruduğunu desteklemektedir.

Araç

Test Türü: Uyarlama

Format: 5'li Likert Tipi Ölçek

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama)

Popülasyon Grubu: Örgütlerdeki Çalışanlar ve Yöneticiler

Yaş Grubu: Yetkinler (Çalışma hayatındaki bireyler)

Popülasyon Detayları: Ölçek, örgütsel bağlamda liderlik algısını ölçmek için uygundur.

Test Metodolojisi: Katılımcılar, yöneticilerinin kapsayıcı davranışları 5 dereceli Likert ölçeği üzerinde değerlendirir. Derecelendirme sistemi şöyledir: 1= Hiç Katılmıyorum, 2= Katılmıyorum, 3= Kararsızım, 4= Katılıyorum ve 5= Tamamen Katılıyorum.

Anahtar Kelimeler

Örgütsel Psikoloji, Yönetim, Açıklık, Hazır Olma, Ulaşılabilirlik, Cronbach Alfa, Likert Ölçeği, Psikometri.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlama Numarası: Belirtilmemiştir.

Bağlı Kuruluş E-posta Adresleri: lutfi.surucu@elu.edu.tr (Sorumlu Yazar)

Yayın Adresi: Belirtilmemiştir.

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Kapsayıcı Liderlik Ölçeği'nin Türkçe uyarlama çalışması 2021 yılında yayımlanmıştır. Ölçeğin

bilimsel araştırmalarda kullanılmı için sorumlu yazar Lütfi Sürücü ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. Ticari kullanım ve telif hakları ile ilgili detaylar için yazarın e-posta adresi kullanılabilir.

Kaynaklar

Sürücü, L., & Maslakçı, A. (2021). Kapsayıcı Liderlik Ölçeğinin Türkçeye uyarlanması: Geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Doğru Üniversitesi Dergisi*, 22(2), 201-215. Makaleye Dergipark üzerinden ulaşım sağlanabilir: dergipark.org.tr.

Anastasi, A., & Urbina, S. (1997). *Psychological testing* (7th ed.). Prentice Hall, Upper Saddle River, NJ.

Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B. J., & Anderson, R. E. (2014). *Multivariate Data Analysis* (7th ed.). Pearson Education Limited.

Ölçeğin orijinal PDF dosyası burada indirilebilir: kapsayici-liderlik-olcegi-toad.pdf.

Kapsayıcı Liderlik Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmuştur ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Yönetici, yeni fikirleri duymaya açıktır.

Yönetici, iş süreçlerini iyileştirmek için yeni fırsatlara dikkat ediyor.

Yönetici, istenen hedefleri ve bunları başarmanın yeni yollarını tartışmaya açıktır.

Yönetici, sorunları çözmek için hazır.

Yönetici, takımdan biri olarak görülür ve kolayca ulaşılabilir.

Yönetici, kendisine danışacak profesyonel sorular için hazır.

Yönetici, talep ve isteklerimi dinlemeye hazır.

Yönetici, ortaya çıkan sorunlarda kendisine danışmamı veya elimi tevk ediyor.

Yönetici, ortaya çıkan sorunları tartışmaya açıktır.